

شاديہ كاكه سوور

پياوى سووچه كان

كۆمهله چيروك

۲۰۰۱

بلاوکردنه وهی سه ر ئینته رنیت: دهنگی کورد ۲۰۰۱

ناواخن
کور هکه م کۆمۆنیسته ۳
رق ۵
چهک ۶
پیاوی سووچهکان ۹
مارمیلکه ۱۲
ئهو ماله هی منه!! ۱۳
بینین ۱۸
شیربیرا ۲۱

کورەكەم كۆمۆنیستە

منیش لەو تەمەنەى ئەو كۆمۆنیست بووم. لەجیاتى تۆقە و شانە و ماكیاج و جلی جوان، كتیبى ماركس و لینین و ئەوانى ترم دەكړی. بېگومان باوكه بۆرژواكهشم رقی لهوانه بوو. بۆیه من دەبوايه بەدزییه وه بیانهیتمه وه و له كون و كه له بهری ماله كەدا حەشاریاندم. شهوانهش هەر بەدزییه وه دەرمدەهیتان و دەمخویندنه وه. ئای چ بەختیكى خراپم ههبوو خودایه، ههموو جارێ دەیدۆزیه وه و دارکاریی دهكردم. دهیخستنه توونی حەمامه كه و جنیو و نهفرهتی بۆ ئەو دهسته خوشكانه م دەنارد، كه مالیان له گهړه كه ههژارهكان بوو و جار جار دههاتن بۆ لام. نازانم چەند ماركس و ئەنگلس و لینین و ستالین و ترۆتسكى و رۆزا لۆكسه مېۆرگ لهو توونی حەمامه ی ئیمه دا به دهستی باوكم سووتینراون، به لام دهتوانم شوینی برینه كانی جهسته ی خۆم یه كه به یه كه بېژیرم. مافووره كه یان دهكردوه، تا بۆ جهژن دایخه ن، ماركس و ئەنگلسیان له ناو قه دیدا دەدۆزیه وه. قه نه فه كانیان هه لده گێرا یه وه، بۆئه وه ی پاكیان كه نه وه، لینین ئاشكرا ده بوو. دهستیان ده كرد به ناو فه رده ی برنجه كه دا، تا چیشته لیتین، ستالین به جووتی سمیلی زله وه به دیل ده گیرا. ترۆتسكى له ناو مه نجه له گه و ره كه ی موویه ق، كه ته نها جه ژنا و جه ژن له سه ر ئەو تاقه به رزه داده گیرا، ده دۆزرا یه وه و تیرۆر ده كرا. رۆزا لۆكسه مېۆرگیان به قژ له ناو سه ماوه ره كه دا ده هینا یه ده ری.

فیلێكى چاك م دۆزیه وه، به رگه كانیانم لیده كردنه وه و به رگی ئەو كتیبانه م

پئوه چهسپ دهکردن، که کهس رقی لئیان نهبوون. له مهوه گیانی ئهوان و هی خوشمم له دهستی ئه و باوکه م رزگار کرد، که رقی دنیا ی له رهنگی سوور بوو. به لام نازانم بۆچی ههزم له چاره یان نه ما و هه ریه که پانم به لایه کدا په رته وازه کرد. که چی کورپه که م جار یکی تر هه موویانی هینایه وه. من وهکو باوکم نییم، نایانسووتینم. کورپه که م ئه مه چاک ده زانیت. به لام هه رگیز ئه وه نازانیت، که ناوی هه موو کتیبه کانیم ده رهیناون و ئه و کتیبانه م تیکردوون، که دژ به وان نووسراون. ئه وه ی ماوه ته وه هه ر به رگه کانیا نه. کورپه که م هه ر زوو زوو هاوړیکانی بانگده کات و به شان و باهووی کتیبه کانیدا هه لده دات. هه ندی جار یه کیکیان له سه ر ره فه که هه لده گری ت و چه ند لاپه ره یه کیان به دهنگی به رز بۆ ده خوینیته وه. ئه وانیش به بی ئه وه ی هیچی لی تی بگهن، هه میشه سه ری بۆ ده له قیننه وه و جار جاریش ده لئین:

– نامری، نامری، بیری ئاوا هه رگیز نامری!

– به لئ، به لئ، هه رگیز نامری!

– ئه وانه ده مرن، که له دژیان ده وه ستن!

کورپه که م نه یزانیوه، که منیش رۆژیک له رۆژان وهکو ئیستای ئه و کۆمۆنیست بووم!

رق

کورپکی که مدوو و گوشه گیر بوو. زۆر که م تیکه ل به و چوختیانه ی تر ده بوو. ئه وانیش ته نها بۆ رابواردنی کات لئی نزیکده بوونه وه و هه ر جار ی به زمیکیان پئ ده کرد. دوا جار ویستیان به ته و او ی بیکه ن به گالته جار ی خو یان و هه موو کور و کچیکی تری ئه و زانکۆیه. جار یک و دوان و ده چوونه

بن گوئی و پټیان وت:
 - هاژه خوښیدهوټیت، شټت بووه، شهوان له بهر تو خو ناچټته چاویه وه،
 چاوه پټیه تو پټی بلټیت. ئەو شهرمه تا که ی؟
 له راستییدا ئەو به پټچه وانه وه زور رقی لټی بوو و ههمیشه پټی دهوتن:
 - کوټیریم و ئەو رهزاگرانه نه بینم. چاوه پټیم روژی سهریریکم بکات،
 بوئه وه ی بیانووی پټی بگرم و ریسوای بگم، کولی ئەو دلهمی پټی
 دامرکټنمه وه.
 روژیکیان وایان لټکرد بانگی «هاژه» بکات و پټی بلټیت. به جووته چوون بو
 ناو باخه که ی دواوه و ئەوانیش سهرنجیان لټده دان، تا بزائن که ی به سهریدا
 دهته قټنه وه و به جنټو ریسوای دهکات. کاتیکیان زانی هاتنه وه و کورکه که به
 روویکی خوښه وه وتی:
 - سوپاستان دهکم، ئیوه نه بوونایه، ئیمه نه مانده توانی ناوا به ئاسانی
 له یه کتر نزیکیینه وه.
 - چی؟ بوو به راست؟ خوښیدهوټیت؟
 - زور زور!!

چهک

ئهمرۆ نیو سه ده ی ره به ق به سه ره ئەو روژهدا تټده په ری، که پیاویکی
 چوارشانه هاتبوو نیشتیمانی دراوسټمان بکوژی. ئەو له هه موو دلټکیه وه
 دهیوست له ناوی به رټت، به لام له سه ری کولان رټیان لټی گرتبوو. چه که که یان
 لټی سه ندبوو. به قونداغه که ی تټیکه وتبوون. سه ریان له ده لاهه شکان دبوو.
 کاتی نیشتیمان هه واله که ی پټی گه یشت، به په له پرووزی خو ی گه یانده لای.
 ئەو کز کز پشتی به دیواره که دا بوو. ناخی ساردی هه لده کټشا. خوټنی لټی
 دهچو رایه وه. ته و او سیمای گورابوو. که چی نیشتیمان هټشتا ده یتوانی
 بیناسټته وه. هه موو ئەو رووداوانه به بیر خو ی به ټټټته وه، که په یوه ندیان به
 روژگارټکی زوه وه هه بوو. ئەگه ره به یارمه تی یه ک دوو ژنی دیکه ی دراوسټی
 نه یگه یاندا مال و برینه کانی بو تیمار نه کردبا، له پال ئەمه شدا به رده وام
 دلنه وایی نه دا بووایه ته وه، ئەوا رهنگ بوو هه ره ئەوسا گیانی ده ربچو وایه. دیاره
 نه ک له تاوی ئټشی برینه کانی، به لکو له داخی چه که که ی، که هټی که سی

نەیدەزانی كۆ لىي سەندبوو. چى بەسەر ھات. دەگريا و فرمىسكەكانى بە خور دەھاتنە خوارى. «دەلین پياو بۆ ھەر شتىك بگري بە عەيب دادەنریت، بىجگە لە چەك». نىشتيمان وەكو ھەموو ژنەكانى دىكەى شار ئەو وتەيەى بىستبوو، كە خەلك لە كۆنەو پشتاوپشت دەيانگىرايەو. منداڵ چۆن بۆ شت دەگري، كابرا ئاوا دەگريا و دەيوت:

– من چەكەكەى خۆم دەويتەو.

نىشتيمان ھەر شتىكى نوكتىژى مالاكە لە قەلەمبىرى بچووكەو تا چەقۆى گەورە ھەبوو، بۆى ھىنا و پىي وت:

– ھانى بە يەكۆ لەمانە بىكوژە.

كەچى ئەو سەرى بادەدا و دەيوت:

– من چەكەكەى خۆم دەويتەو و بەو نەبى ناتكوژم.

نىشتيمان بەلینى پى دا ھەموو شتەكانى خۆى بەلاو دەنیت و ئەو كەسەى بۆ دەدۆزیتەو، كە چەكەكەى لى سەندوو.

نىشتيمان ھەموو مەخفەرەكانى پۆلسى تىگەياند و خۆيشى رۆژانە لەم دەرگا و لەو دەرگای دەدا و لەم و لەوى دەپرسى، ئاخۆ نازانن كۆ چەكى ئەو پياوھى بردوو، كە لە رىگايەكى زۆر دوورەو ھاتوو و ويستووئەتى ئەمى پى بكوژیت، بەلام بىسوود بوو.

نىشتيمان ئىواران ماندوو و شەكەت بە دەستى بەتال دەھاتەو. بە سەرلەقاندن پياوھەكى تىدەگەياند، كە ئەمرۆش ھىچ دەھات سەرى دەخستە سەر شانپەو. ئاخى ھەلدەكيشا. پياوھەكە بە چاوى پر لە سۆزەو سەپىرى دەکرد. پىي دەوت:

– گيانەكەم من لە ئاستى تۆدا چەند خۆم بە شەرمەزار دەزانم، كە ئەو بارە قورسەم خستۆتە سەر شانت، بەلام چى بكەم، ناتوانم ئەو چەكە لە بىر خۆم بەرمەو و ناتوانم بە ھىچ چەككى دىكەش بىكوژم.
– وا مەلئى بە قوربانىم، من ژنى تۆم و ئەوھى دەيكەم، ئەركى سەر شانمە.

ئىنجا پياوھەكە ھەناسەپەكى ھەلدەكيشا و لىي دەپرسى:

– تۆ بلىي بىدۆزىنەو؟!

– نازانم، بەلام من درىغى ناكەم و تا گيان لە جەستەمدا مابى، بە دوايدا دەگەرپم.

نىشتيمان كورپىك و دووان و سىيان و چواری بوو و ھەر نەيدۆزىەو. گەورەبوون و چوونە رىزى باوكيان، ئەو چەكەى ھەر بۆ نەدۆزرايەو. باوك لە داخا مرد و ئەوان مانەو. خەمى دۆزىنەوھى چەكەكە بوو بە ھى كورەكان.
نىشتيمان ئىواران بە دەستى بەتال دیتەو. بە سەر لەقاندن تىياندەگەيەنى، كە ئەمرۆش ھىچ دەست دەكاتە مليانەو. ئاخ ھەلدەكيشى.

ئەوان بە چاوی پر له سۆزەو سەیری دەکەن. پێی دەلێن:
– دایە گیان ئیمە له ئاستی تۆدا چەند خۆمان بە شەرمەزار دەزانین، که
ئەو بارە قورسەمان خستۆتە سەر شانت، بەلام چی بکەین، ناتوانین ئەو
چەکە له بیر خۆمان بەرینەو و ناتوانین بە هیچ چەکیکی دیکەش بتکوژین.
– وا مەلێن بە قوربانانم، من دایکی ئیووم و ئەووی دەیکەم، ئەرکی
سەر شانمە.
ئینجا کورەکان هەناسەیکە هەلدەکێشن و لێی دەپرسن:
– تۆ بلێی بیدۆزینەو؟!
– نازانم، بەلام من درێغی ناکەم و تا گیان له جەستەمدا مابێ، بە دوایدا
دەگەریم.

پیاوی سووچەکان

ئەو «سەیران خان» هەر له مندالیەو ئەواپە. رووداوەکان، گەورە بن، یان
بچووک، نایووژتین. سەدان شتی سەیر دەبینت و پرسسیاریکیان له
بارەپەو ناکات. پێرار لەپر دوو پیاوی کەتە ی چەکداری ئەو خوارە لێی بە
ژوور کەوتن. پۆژانە لەم سووچ و لەو سووچی هەپوانەکە دادەنیشن و چاویان
دەبرنە دەرگا کراوەکە ی حەوشە. مەگەر بۆ نانخواردن و ئاوخواردنەو و
شتی دیکە هەلبستن، ئەگینا مەحاله شوینی خۆیان بەجیبهیلن و چاویان لهو
دەرگایە بترووکیئن. نە قسە لهگەڵ یەکتەر و نەگەڵ ئەویشی دەکەن. سائی
زیاتری پێچوو بوو، کاتی نیوهرۆیهکیان بە دەم بۆیەکردنی نینۆکەکانی لێی
پرسین:

– ئەرى ئیوه لیره چی دهکن؟
ئەوان سەیریکی یهکتریان کرد و سەریان داخست. دواى ماوهیهک، که
«سەیران خان» هەر بیریشی نهما بوو پرسىاری لى کردوون، ئەوهى سووچى
راست وتى:

– خوشکهکه م ئیمه چاوه رپى مێرده که تین، بۆ ئەوهى بێته وه و بیگرین.
ئەوسا چونکه ئەلبوومه کۆنه کهى خستبووه سەر کۆشى و سەیری
وینەکانى مندالیی خۆى دهکرد، نهیتوانى هیچ بلئ. هەر به حالیش گوئی لى
بوو، به لام دواى که له ههوشه که پياسه ی دهکرد و خۆشى نهیده زانى بیری
له چی دهکرده وه، له پر چوو به رده مى کابرا و به سەرسورمانه وه لى پرسى:
– دهتانه وئ مێردى من بگرن؟

– ئەدى ئەگەر وانه بئ، ئیشمان بیره چیه!
«سەیران خان» بیری له وه کرده وه، کاتى مێرده کهى دیته وه، ئەوان له ملا و
له ولاوه په لامارى ددهن و که سیش نازانى بۆ کوپى دهبن. ويستی پىيان بلئ
ئاخۆ مێرده کهى چی کرده وه، خۆ ئە وه هقی به سەر هیچ شتیکدا نیه، که
ئەوان پىيان ناخۆش بىت، که چی خۆشى نهيزانى بۆچى وای پى نهوتن. پرووى
وه رگىرا و دهستى کرده وه به پياسه له ناو ههوشه که. ئینجا بیری که وته وه،
که مێرده کهى چند رۆژى پيش ئەوهى ئەوان بىن، دوو چه کدار هاتن و به
جلى خه وه وه بردیان، به لام تاقتى نه بوو پىيان بلئ. ته نانهت چارێکیان له ناو
بازار شووبرا کهى بىنى و پى و ت، که مێرده کهى له کام زیندانه یه، که چی
نهيزانى بۆچى پرسىاری لى نهکرد، ئاخۆ بۆچى گىراوه و کهى به رده بئ.
سالیک به سەر ئەو رۆژهدا تىپه رى بوو، که پىاوى سووچى لای راستى
هه یوانه که پى وتبوو مێرده کهى دهگرن، کاتى به چه قۆ تیزه که گوشتى گای
له تلهت دهکرد و دهستى خۆى برى. خوین فىچقه ی کرد و له تاوى نازار
هه لده په رى. نهیده زانى چی گه یانده بووه به رده مى کابرا و پى و ت:
– مێردى من گىراوه.

رهنگه ئەو شتیکى وتبئ، به لام «سەیران خان» له بهر نازارى دهستى گوئی
لى نه بوو بىت. چارێکیان له ناندینه که شفته ی سوور دهکرده وه، خۆشى
نهيزانى بۆچى ئەو رۆژهى بىرکه وته وه و له دلئ خۆیدا وتى: «تۆ بلئى ئەو
شتیکى نه وت بىت!». هه ستا و چوو لى پرسى:

– ئەو رۆژهى وتم مێردى من گىراوه، تۆ هیچت وت؟

ئەو به بئ ئەوهى سەرى هه لبرئ، وه لامى دایه وه:

– وتم چاوه رپى دهکه ین به ربىت و پىروژبا بىتان لى بکه ین.

ئەمرۆ «سەیران خان» به ریککه وت خه سووه خه مپاره کهى بىنى و له
زمانى ئەوه وه زانى، که مانگى رابردوو تهرمى مێرده که یان له گه ل تهرمى
ده یانى دیکه له گۆرستانیکدا دۆزیوه ته وه. یه که مچار بوو پرودا ویک

بیوروژینیت. یه که مجاریش بوو بیهوی له کاتی خویدا پرسیار بکات، بویه به پهله خوئی گه یانده ماله وه و پئی وتن:
- میرده کهم مردوو و ناشتیا، ئیتر ئیوه چی ده کهن لیتره؟
هر دوتوت ئه وه لاهمه یان له بهر کردوو، به جووته وتیان:
- پاریزگاریت لی ده کهین.

«سهیران خان» بریاری دا به ئیجگاری ماله که ی به جیبیلیت و تا ماوه رووی تینه کاته وه. هندی که لوله پیوستی ناخنیه جانتایهک و به ره و لای «ژیان» ی خوشکی که وته ری، که خوشی نه یزانی چی ئه وی بیرخسته وه. ماوه یه کی زور بوو بیرری له و له میرده که ی نه کردبووه وه. ئه مه خستیه سهر ئه و باوه ری، که ئه م له هه موو ژیا نیدا وه کو ئه مرۆ به سه رو بهر نه بووه. ویستی تا لایهک به لایه کدا ده که وی، له وی بژی، به لام هر که که یشته به درگا کرا وه که یان و دوو پیای کورته بنه ی چه کداری خو مانه ی له م سووچ و له و سووچی هه یوانه که یاندا بینی، به ره و ماله که ی خوئی گه رایه وه و نه یویست خوشکه بیوه ژنه که ی ببینیت. به بهر درگا کرا وه کانی ئه م کو لان و ئه و کو لاندا ده ریشت و سه رنجی خیرای له پیای سووچی هه یوانه کان ده دا.

مارمیلکه

ئه و جار هی «سه باحوک» ی «هادی شاباش» په لاماری دیوانه شیعیری «خوینی په پوله» ی «به ختیار جه لال» ی هاوړیمی دا، من شه ویکی هاوینی مندالیی خو م بیرکه وته وه. ئه وسا من نه خویش بووم و تای گهرم له ناو جیدا خستبوومی. په پوله یه کی ره نگینم ده بینی له سه ر جامی په نجه ره که یاری ده کرد. له نا کاو مارمیلکه یه ک به دزه دزه هات و ویستی بیخوات. نه نکم

دهیوت، من هر جارئ نه خو شېبکه وم، په پووله یه کم له ناسمانه وه بؤ دیت. کاتیکیش گه وره ده بم، نه هه موو په پووله یه له خوا ده پارینه وه، بؤ نه وه ی ژیانیکى ناسو وده م پی ببه خشیت. من نه مزانی بوو داپیره م خوئى نه و چیروکى هه لبه ستووه، تا دلنه وایى منى پی بداته وه، بؤ یه هر جارئ نه خو شده که وتم، چاوم بؤ په پووله یه که ده کیرا، به لام ته نها نه و جار ه بینیم، نه ویش هر خیرا نه و مارمیلکه یه په لامارى دا. ماوه یه کى زور چاوه کانم نووقاند و نه مده ویست مهرگى په پووله که ببینم، دواى پیلووه کانم له سر لادان و به ترسه وه له په نجره که م روانى، بؤم ده رکه وت مارمیلکه که و په پووله که له مديو و له ویدیوى جامه که وهن. مارمیلکه ی شپرز ه له دهره وه به رده وام شالوى ده هیتا و بتهوده نه مسهر و نه وسهرى ده کرد. په پووله ی نارامیش له ژوره وه به یى نه وه ی گوپى پی بدات، له سر رووى نه و جامه لووس و سافه دا له یاریى خوئى به رده وام بوو.

نه و ماله هی منه!!

له گه ل یه ک دوو پیاوی وه کوو خوئى ریک بکه وه. ده مانچه هه لگرن. ده مامکى خوئان بدن. له سر دیوار ناوديو بن. کونوکه له به رى ماله که جوان بگه رین. زير و پاره و هرچى به نرخه، بیان پیچنه وه. نه مه ریگایه کى ته قلیدی پیاوانه له دزى، به لام نه و ژنیکى رو شنبیره. هه ستیکى وریای هیه و به کاریده هیتت. شه وان درهنگ درهنگ به هر کولانیکدا تپه ریت، ده زانئ کام ده رگایه قوفل نه دراوه. پالیکى پیوه ده نیت و به نه سپایى ده چپته نه ویدیو. ئینجا هر زوو بؤى دهرده که ویت چنه که سى تیدایه. شته به نرخه کان له کوئى هه شاردراون. نه مه هه ستیکه و سه رچاوه که ی دیار نییه. نه وهنده ده زانیت هیه تى و به چاکى رینوینى ده کات. تا ئیستا چنه مالیکى نه م گه رکه ی ناوا تالانکردوه و پیدیان نه زانیوه.

نه وه تا جاریکى دیکه به م نیوه شه وه خوئى له م ماله دا بینیه وه. گوپى له قاقای پیکه نینیک بوو. داچله کى. دوویاره و چنه دباره بووه وه. وا دیاره پیاوه که له ویدیو به خه به ره!! خوئى بؤ نه گیرا و به سووکى دهرگا که ی کرده وه. کتبخانه یه کى گه وره بوو و پیاویکى گه نجى تیدا بینى. له ژیر گلؤیه که ی سه ر

سه‌ریه‌وه کتیبیکی ده‌خوینده‌وه. پرسى:
- ئەرى ئەو کتیبه چیه، ئاوا تۆی هیناوه‌ته پیکه‌نین؟
ئەو به‌بێ ئەوهی سه‌رى هه‌لپری وتی:
- وس!!

وس نه‌بوو:
- زۆرت ماوه ته‌واوی که‌ی؟
- نه‌.

ئەوا ته‌واو بوو. هه‌ر به‌دهم قاقاوه پێی وت:
- یه‌که‌مجاره کتیبیک بخوینمه‌وه، ئەوه‌نده سه‌یر بێت. ده‌زانی من له
که‌یه‌که‌وه پێده‌که‌نم؟
ئینجا له‌ناکاو وه‌ستا و پرسى:
- به‌ راست تۆ له‌میژه‌ لپره‌ی؟
- ئەوه‌نده نییه‌.
- له‌ودیه‌و بووی؟
- ئا، به‌لام زۆر له‌وی نه‌مامه‌وه. گویم له‌ ده‌نگی پیکه‌نینی تۆ بوو و خیرا
هاتم.

له‌سه‌ر کورسییه‌که‌ی به‌رامبه‌ری دانیشته‌ و سه‌رنجی له‌ کووبی چاکه‌ی دا،
که‌ دوو سی قومی لێدا‌بوو و سارد‌بوو‌بووه. ئەمه‌ش نیشانه‌ی ئەوه‌بوو که
رووداوه‌کانی ئەو کتیبه‌ ئەوه‌نده سه‌یرن، چاکه‌یان بیره‌ردۆته‌وه:
- ده‌توانم بۆ چه‌ند رۆژی ئەو کتیبه‌ت لێ وه‌ر‌بگرم و بیخوینمه‌وه؟
- نه‌خیر، چونکه‌ ئەم کتیبه‌ هیشته‌ چاپ نه‌کراوه و نه‌که‌وتۆته به‌رده‌ستی
خوینهر. نووسه‌ره‌که‌ی بۆ منی نارووه، تا پێیدا بچمه‌وه. ره‌نگه‌ بلاویشی
نه‌کاته‌وه.

ژنه‌که شتیکی نه‌بوو بیلێ. پیاوه‌که درێژه‌ی به‌ قسه‌کانی دا:
- ئینجا من تۆ نانا‌سم. کێ ده‌لی بۆمی ده‌هینیته‌وه!!
هه‌ردووکیان بێ ده‌نگ بوون. دیار بوو کابرا له‌وه‌ تێگه‌یشته‌بوو، که
نه‌ده‌بووایه‌ قسه‌یه‌کی ره‌قی ئاوا‌ی له‌ ده‌م ده‌ر‌بچیت، بۆیه‌ وتی:
- هیوادارم له‌ به‌ردلته‌ گران نه‌بیت. به‌ راستی من بۆ کتیب ئاوام. وه‌کوو
ده‌بینی ماله‌که‌ زۆر شتی به‌نرخ‌ی تێدا‌یه، به‌لام کتیبه‌کانم له‌ هه‌موویان
خۆشتر ده‌وین. پیاویکی تووره‌ نییم، به‌لام کاتی ئەوانه‌ی کتیبیم لێ قه‌رز
ده‌که‌ن و نایه‌یننه‌وه، یان پیسی ده‌که‌ن، من وه‌ها شیت و هار ده‌بم، چی
قسه‌ی ناشیرینه‌ له‌ ده‌م ده‌ر‌ده‌چیت. ده‌توانم بلێم هه‌موو ئەو شه‌رانه‌ی من
له‌گه‌ڵ خه‌لکم کردوون، له‌سه‌ر کتیب بووه. دوا شه‌رم له‌گه‌ڵ هاورپیه‌کی زۆر
خۆشه‌ویستم بوو. لیت ناشارمه‌وه له‌م ژووره‌ ده‌ستمان نایه‌ یه‌خه‌ی یه‌کدی.
ده‌یان شه‌قم لێ دا و نازانم چه‌ند بۆکسم به‌رکه‌وت. نه‌تدیوه به‌رچاوم هه‌مووی

شین و مؤر ھەلگەراوہ؟! ھا سەیری دەستم بکە!! ئەم برینە دەبینی؟ ئەوہ کاتی لە دەرگای ھەوشە پالێکی قایم پێوہنا، بەر دیوار کەوت.

– ئەم مائە ھی خۆتە؟

کابرا قاقایەکی لێدا و وتی:

– ئەم کتیبەش ھەر باسی ئەوہ دەکا. بەراستی پرسیاڕیکی ھەزەلییە. ئەم مائە ھی خۆمە؟! ھا ھا ھا!! ئەم مائە ھی خۆمە؟!

لە چاوەکانی ژنەکە پامای و لێی پرسى:

– ئەدى تۆ مالت ھەيە؟

– ھەمە، بەلام وەکوو ئەمەى تۆ خۆش نییە.

– سەیرە!! تۆ ئیستاش ئەمە بە مالى من دەزانی!!

– ئاخەر من ئەوہ یەکەمجارە تۆ دەبینم و خەلکی ئەم گەرەکەش نییم، ھەتا بزنام کى خاوەنى ئەم مائەيە.

– ئەگەر ئەم کتیبە بخوینیتەوہ، ھەرگیز پرسیاڕیکی ئاوا ناکەیت!!

– بمدەرى و دەیخوینمەوہ، بروا بکە بۆت دەھینمەوہ.

– ببوورە ناتوانم، بەلام دەکرى تۆ ئەمشەو لێرە بمینیتەوہ و بیخوینیتەوہ. ئەویش بەو مەرجەى بە ھیچ کەسىکی نەلێیت.

– من پەلەمە و دەبى برۆم. ئیستا ئەگەر پۆلیس بزانی لێرەم، قۆلبەستم دەکەن و تا زیندان ناموہستین. لەو دیو ھەندى ملوانکە و گوارەى ئالتوون و چەند پارچە ئەلماسىکی زۆر نایاب ھەن و بە تەمام تا دنیا رووناک نەبۆتەوہ، لەگەڵ خۆمیان بەرم.

کابرا ئاخىکی ھەلکێشا و وتی:

– ئەوانە لە ژنەکەم بەجىماون. زۆر خۆشیدەویستن.

– ئەدى کوا ژنەکەت؟

– چیرۆکیکی درێژە. ئەگەر تۆ بتوانى ئەمشەو لێرە بمینیتەوہ، ئەوا ورد ورد بۆت دەگىرمەوہ.

– من دەبى برۆم. وەکوو پىم وتى دەبى بە تارىکی ئەم مائە بەجىبھێتلم.

– خۆ تۆ کاتى ھاتیتە ژوورەوہ، کەس نەبینى؟!

– نە، کۆلان کىشومات بوو. من ھیچ کاتى لە ھاتنە ژوورەوہ ناترسم، بەلام ھەمیشە دەرچوونم بە لاوہ زەحمەتە.

لەناکاو ترسیک بە دلیدا گەرا و لەرزى پىخست. باوہرى نەدەکرد ئەمشەو بە ئاسانى لەم مائە بچیتە دەرى. لەسەر کورسییەکەى ھەستا و چووہ تەنیشتیەوہ:

– نازانم ئەو ترسە چى بوو ئاوا لەناکاو گىانمى تەنى!!

سەرى خستە سەر شانى. وردە وردە خەو دەبیردەوہ. ھەر لە منداڵییەوہ ئاوايە. ھەرکە ترس شالۆوى بۆ دینیت، خەویکی قوول پەناى دەدات و لە خۆى

نقووم دهكات. كاتيك چاوهكانى هه لهينا، بهيانى بوو. پرسى:
- ئم ماله هى تويه؟
- ها ها ها!! ئم ماله هى منه؟!
ههستا و قزى ريكخستهوه. گهيشته دهركاى ههوشه و ئاورى دايهوه:
- ئم ماله هى تويه؟
- ها ها ها!! ئم ماله هى منه؟
له دهرهوه گوپى لى بوو هه بهدهم قاقاوه دهپوت:
- ئممشه و زووتر وهره، بوئهوهى كتبهكه بخوينيتهوه و چيروكى ژنهكهمت
بو بگيرمهوه.
لهسهرى كولان پيچى كردهوه و به خووت:
- ئو ماله هى منه!!

بينين

له گه لئو دايكهم چوويم بۆ ههر شوينى، كوڤى تهريقبوومه تهوه و به خهفته تىكى زورهوه گه راومه تهوه. ئه مرق به جووته چووين بۆ مالى «ساكار»ى دهسته خوشكم، چونكه مانگى له مهويه ر مندالى بوو بوو. له ناو پاسه كه كورتيك له تهنيشت كچى ههستايه وه و شوينه كهى خوڤى بۆ دايكم چۆلكرد، به لام دايكم رازى نه بوو و پى و ت:

– نابى رۆله نابى، من نامه ویت له يه كترتان چيا كه مه وه. به راستى زۆر له يه كتر هاتوون، ده لى له ئه زه له وه بۆ يه كتر خولقاوون، ياخوا سه د سالى تر ئاوا به يه كه وه بن و منداله كانتان له ساپه تان گه وره بن. به لام دهركه وت ئه وان يه كتر ناسن، چونكه ئه ميان له شوينىك دابه زى و ئه ويان له شوينىكى تر.

ههركه گه يشتینه مالى ساكار، دايكم چوو بۆ لای بيشكهى منداله كه و به ده م لابردنى كوله كهى سه رى ده يوت:

– وى به قوربانى بم، كه جوانه، خو هه ريك له خو ت ده چیت ساكار. ئاى له و چاو جوانانه، ئه و لووته بچكوله يه، ده مه نو قلیه كهى، وى وى وى كوبانى.....!

به لام دهركه وت منداله كه له ناو بيشكه كه دا نه بوو، به لكو له سه ر دهسته كانى خه سووى ساكار بوو، كه له پر هاته ژوره وه و وتى:

– به خى رين... وا دياره بۆ بينينى ئه م گوله هاتوون، سه يرى كه ن چه ند له باوكه نازداره كهى ده چیت!

دايكم له پر رووى وه رگيڤرا و هه ر خيرا وتى:

– ئوى له به رى بمرم، خو هه ر ده لى باوكيه تى و بچوو ككرا وه ته وه!

من ده مزانى دايكم هه رگيز باوكى ئه و منداله ي نه بينيوه، به لام خو نه ده كرا هيچى پى بلىم. كاتيكيش چووينه ده ره وه و ليم پرسى:

– به راستى دايه منداله كه له دايكى ده چوو، يان له باوكى؟

سه يريكى كردم و وتى:

– جا كچم بووك و خه سوو هيشتيان من بينيم، تا بزائم له كى ده چیت!

شیربرا

هه‌ژار سه‌لام هه‌ر کتیبیکی دهنووسی و به چاپی ده‌گه‌یاند، هه‌ر خیرا سه‌لام هه‌ژاری شیربرای وتاریکی دوور و دریزی له‌سه‌ر دهنووسی و به شانوباهوویدا هه‌لده‌دا. دواچار له‌بارهی ئه‌و به‌ره‌مه‌ی مانگی پیشوو که‌وته به‌ر دهستی خوینه‌ر، وتبووی: هه‌ژار سه‌لام رۆژ به‌رۆژ تواناکانی گه‌وره‌ده‌بن، به‌لگه‌ش ئه‌و کتیبه‌یه‌تی، که‌له‌هه‌موو ئه‌وانی پیشوووی چاکتره. سه‌لام هه‌ژار چاوه‌رپی سوپاسی هه‌ژار سه‌لام بوو، که‌چی ئه‌و له‌نامه‌یه‌کدا هه‌زار جنیوی پی‌دابوو، چونکه‌ئه‌و کتیبه‌هی هه‌ژار سه‌لامیکی دیکه‌بوو، که‌تازه‌دهستی داوته‌نووسین و ئه‌مه‌یه‌که‌م به‌ره‌مه‌یه‌تی. سه‌لام هه‌ژار هه‌ر خیرا سه‌رنووسه‌ری ئه‌و گوڤاره‌ی رازیی کرد، که‌له‌ژماره‌ی داهاتوودا بنووسن: «روونکردنه‌وه: ئه‌و سه‌لام هه‌ژاره‌ی ناوی به‌سه‌ر بابه‌تی «...»هوه‌یه، سه‌لام هه‌ژاره‌کۆنه‌که‌نیه، به‌لکو‌یه‌کی‌تری و تازه‌دهستی داوته‌نووسینی ورده‌شتی ساکار».